

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **R.K.**
zastoupen Mgr. Michalem Miturou, advokátem
sídlem Petřkovická 974/5a, 725 29 Ostrava

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2024, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 7. 2024, **se zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 853,70 Kč, a to k rukám zástupce žalobce Mgr. Michala Mitury, advokáta se sídlem Petřkovická 947/5a, Ostrava - Petřkovice, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou došlou zdejšímu soudu dne 22. 8. 2024 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2024, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla žalobcovy námitky proti svému prvostupňovému rozhodnutí ze dne 23. 1. 2024, č. j. X, a

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

toto prvostupňové rozhodnutí, kterým byl žalobci snížen invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, potvrdila.

2. V žalobě žalobce napadenému rozhodnutí vytýká, že je založen na posudcích, které byly vydány na základě nesprávně posouzeného skutkového stavu a jejichž závěry jsou zcela v rozporu s lékařskými zprávami, na základě kterých byly vypracovány. Napadené rozhodnutí je proto nezákonné.
3. Žalobce nejprve konkrétně poukázal na jednotlivé posudky, které byly v průběhu řízení vypracovány. Nejprve přitom odkázal na posudky zpracované MUDr. S. z února a prosince roku 2022, které konstatovaly cévní postižení mozku a míchy, z nichž je patrná progresse zdravotního postižení, kdy posudková lékařka v prosinci konstatovala, že vzhledem k charakteru a průběhu onemocnění nestanovuje kontrolu zdravotního stavu, přestože ještě v únoru téhož roku nevylučovala možnost zlepšení zdravotního stavu. V prosinci 2022 tak byl žalobce shledán invalidním ve druhém stupni. Následně se žalobcův zdravotní stav ještě zhoršil z důvodu nádoru v pravém oku, proto požádal o přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na popud obvodního lékaře.
4. Posudek MUDr. S. ze dne 4. 7. 2023 setrval na stejném posudkovém hodnocení oproti dřívějšímu stavu. Žalobce pak poukazoval na to, že v posudkovém zhodnocení se v podkladech objevila zmínka o dalších zdravotních potížích, které byly zjištěny neurologem a na očním vyšetření. Na základě těchto zdravotních zpráv posudkový lékař shledal, že zdravotní stav žalobce se od předchozího posouzení nezměnil a rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého stavu trvá. Žalovaná tak vydala dne 12. 7. 2023 rozhodnutí, kterým zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu.
5. Proti zamítavému rozhodnutí žalované pak žalobce podal námitky, když měl za to, že z důvodu zhoršení zdravotního stavu v důsledku nádoru došlo k poklesu jeho pracovní schopnosti o více než 69 %. Žalovaná nechala vypracovat posudek posudkovým lékařem. Vypracovanému posudku vytýká žalobce, že jeho závěry jsou v přímém rozporu s předloženými lékařskými zprávami, ale především v rozporu se závěry předchozích posudků o invaliditě. Zejména s posledně řečeným posudkem, který byl vypracován o pouhé 4 měsíce dříve a ve kterém posudkový lékař uvedl, že vzhledem k charakteru a průběhu onemocnění žalobce není ani nutné stanovit kontrolu zdravotního stavu, jelikož nelze čekat zlepšení. Posudkový lékař ČSSZ tyto skutečnosti ignoroval a za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označil zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. (dále „vyhláška“), tj. „*Novotvary; lehké postižení*“. K tomu pak uvedl, že „*Po ukončení léčby lze očekávat změnu zdravotního stavu, kontrolní lékařskou prohlídku indikují k 30. 11. 2025.*“ Žalovaná tak na základě tohoto posudku rozhodla o zamítnutí námitek a potvrdila rozhodnutí z 12. 7. 2023. V návaznosti na zjištění posudkového lékaře ČSSZ následně vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí, kterým snížila žalobci invalidní důchod. Žalobce považuje za absurdní, že namísto zvýšení invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně došlo k jeho snížení na první stupeň.
6. Napadenému rozhodnutí pak vytýká, že podkladový posudek IPZS zcela ignoroval skutečnost, že dle předchozích posudků o invaliditě (s výjimkou posudku zpracovaného pro prvostupňové rozhodnutí) je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu postižení uvedené v kap. VI., položce 1c přílohy k vyhlášce. Toto postižení pak žalobce považuje za postižení s největším dopadem na pracovní schopnosti minimálně od 18. 2. 2022, přičemž dnem 13. 12. 2022 navíc došlo k jeho zhoršení z lehkého funkčního

postižení na středně těžké funkční postižení. Tuto skutečnost však lékař IPZS nijak nerefletoval a rozhodl, že dle jeho nijak nezdůvodněného názoru nastal od 4. 7. 2023 pokles pracovní schopnosti žalobce pouze o 45 % a že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je cukrovka. Namísto toho se pouze vyjádřil k posudku pro prvostupňové řízení.

7. Správné posouzení naopak podle žalobce poskytují posudky MUDr. S. a MUDr. K., ze dne 23. 5. 2023, z něhož žalobce zdůraznil pasáž o tom, že v případě žalobce se jedná o podstatné omezení schopnosti pohyblivosti, a to na úrovni středně těžkého funkčního postižení, neboť jde o opakující se závrativé stavy. Dosavadní posudky o invaliditě tak odrážejí skutkový stav korespondující se zdravotnickou dokumentací. Naopak posudek IPZS je se zdravotnickou dokumentací v přímém rozporu, a ani neobsahuje žádné odůvodnění odchýlení se od dosavadních závěrů posudkových lékařů OSSZ Ostrava. Podle ustálené judikatury týkající se odnímání invalidních důchodů a přesvědčivosti posudků, je třeba klást důraz na to, aby v posudku byly vyhodnoceny všechny skutečnosti rozhodné pro odnětí důchodu a důvod zániku invalidity byl zcela konkrétně a jednoznačně vysvětlen. K tomu žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 3 Ads 110/2007-72, a ze dne 18. 7. 2014, č. j. 5 Ads 94/2014-22. Z těchto důvodů je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
8. Žalobce z výše uvedených důvodů navrhl zrušení nejen napadeného, ale i prvostupňového, rozhodnutí.
9. Žalovaná ve svém vyjádření popsala dosavadní průběh řízení, uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku IPZS, který považuje za dostatečně odůvodněný, a na svých argumentech zcela setrvává.
10. U jednání oba účastníci s ohledem na závěry posudku MPSV (viz níže) navrhli zrušení napadeného rozhodnutí.
11. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav. Žalobce je vyučen jako klempíř, po vyučení pracoval v oboru, následně jako řidič kamionu. V minulosti byl ke své žádosti posudkem posudkového lékaře OSSZ Ostrava ze dne 13. 12. 2022 shledán invalidním ve druhém stupni, rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo postižení uvedené v kap. VI., položce 1c přílohy k vyhlášce, které posudkový lékař hodnotil srovnatelně jako středně závažné funkční postižení mozku ve střední procentní hranici. Byl mu tak přiznán invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Žalobce následně opět požádal o zvýšení invalidního důchodu z důvodu nádoru na oku, posudkem ze dne 4. 7. 2023 byly potvrzeny závěry dřívějšího posudku z prosince 2022, tedy přetrvávající invalidita druhého stupně, vzhledem k charakteru a průběhu onemocnění posudkový lékař OSSZ stanovil platnost posudku jako trvalou. Žalovaná tak vydala dne 12. 7. 2023 rozhodnutí, kterým zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu. S těmito závěry však žalobce nesouhlasil a podal námitky. V posudku ze dne 15. 11. 2023 posudkový lékař žalované dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě

nepríznivého zdravotního stavu je nádorové onemocnění spojivky pravého oka, které hodnotil jako funkčně lehké, s mírou poklesu pracovní schopnosti pouze 35 %, protože je nadále invalidní pouze pro invaliditu prvního stupně. Žalovaná tak námitky zamítla, nicméně následně na základě posudku z 15. 11. 2023 zahájila řízení z moci úřední a vydala prvostupňové rozhodnutí.

13. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky. V rámci námitkového řízení žalovaná nechala zpracovat posudek Institutem pro posuzování zdravotního stavu, který potvrdil ve věci uznání invalidity, nikoliv však v použití správných posudkových kritérií. Za postižení s největším dopadem hodnotil onemocnění diabetes mellitus, pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 45 %. Žalovaná následně vydala napadené rozhodnutí.
14. Z posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 25. 10. 2024, který krajský soud nechal v průběhu řízení o žalobě vypracovat se zadáním, aby se posudková komise zabývala procentní mírou poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedkyně komise, dalšího lékaře s odborností interní lékařství a tajemnice, dospěla k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní ve druhém stupni podle ustanovení § 39 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, (dále jen „z. d. p.“). Posudková komise konstatovala, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepríznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je diabetes mellitus, tedy onemocnění uvedené v kapitole IV., položce 2, písm. c) přílohy k vyhlášce. Podle závěrů posudkové komise se jedná o středně těžké funkční postižení, s několika diabetickými komplikacemi lehčího až středního stupně (cévní, oční, neurologické). Podle zprávy diabetologa aktuálně je onemocnění uspokojivě kompenzováno. K dalším postižením posudková komise uvedla, že lymfom spojivky je v kompletní remisi po léčbě, přičemž magnetická rezonance je bez ložiskového nálezu. Největší dopad vyloučila posudková komise i u postižení v důsledku cévní mozkové příhody, neboť nemá nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti, žalobce je bez výraznějšího neurologického deficitu. Míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na 45 %, kterou posudková komise vzhledem k dalším onemocněním navýšila o 10 %. Celková míra poklesu pracovní schopnosti tedy v případě žalobce činila v době rozhodnutí žalované 55 %. V rámci pracovní rekondice zakázala posudková komise práci ve výškách, záchranných složkách, řízení hromadných dopravních prostředků či nadměrně fyzicky náročnou práci, nedoporučila ani práci ve směnném provozu. Invalidita druhého stupně tak v případě žalobce trvala. Doba platnosti posudku je trvalá.
15. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti

a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

16. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
17. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností interní lékařství. Posudek má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Na základě toho posudková komise přijala svůj posudkový závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce o 55 %, uvedla, že invalidita druhého stupně trvá s tím, že posudek má trvalou platnost.
18. Za tohoto stavu soud uzavírá, že jelikož zdravotní stav žalobce byl v rozhodné době jiný, než jaký vzala na základě provedeného posudku Institutem posuzování zdravotního stavu za zjištěný žalovaná, je její rozhodnutí vadné pro chybně zjištěný skutkový stav, a v důsledku toho nezákonné. Soud na základě výše uvedeného posudku dospěl k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve II. stupni, kdy jeho pracovní schopnost poklesla o 55 %.
19. Žaloba je tedy důvodná a soud napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. „*[z]ruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.*“ Soud tak tedy výrokem I. tohoto rozsudku učinil. V dalším řízení je pak žalovaná povinna (ve shodě s ustanovením § 78 odst. 6 s. ř. s.) zahrnout výše uvedený posudek posudkové komise MPSV Ostrava mezi podklady pro nové rozhodnutí a podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalována vázána právním posouzením krajského soudu o stupni invalidity žalobce.
20. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Náklady řízení žalobce představují odměnu za zastoupení advokátem podle

vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále „advokátní tarif“). K tomu soud poznamenává, že v průběhu řízení došlo k novelizaci advokátního tarifu, a to vyhláškou č. 258/2024 Sb., která vstoupila v účinnost od 1. 1. 2025. Podle přechodného ustanovení, čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb. pak platí, že *za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky přísluší advokátovi odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky*. Z citovaného ustanovení tak pro právě projednávanou věc vyplývá, že odměna za jednotlivé úkony se liší v závislosti na tom, zda byly učiněny před provedenou novelou, nebo až po 1. 1. 2025.

21. Za období do 31. 12. 2024 tak žalobci náleží náhrada nákladů, kterou představuje odměna za zastoupení advokátem podle advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024, ve výši 1 000 Kč, podle § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu, a to za tři úkony právní služby (příprava převzetí zastoupení, sepsí žaloby, vyjádření k posudku) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, třikrát režijní paušál ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu.
22. Za období od 1. 1. 2025 žalobci náleží náhrada nákladů, kterou představuje odměna za zastoupení advokátem podle advokátního tarifu, ve znění od 1. 1. 2025, ve výši 4 620 Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby (účast u jednání) podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu, jedenkrát režijní paušál ve výši 450 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu.
23. Žalobci dále náleží DPH z těchto částek podle § 57 odst. 2 s. ř. s. Celkem tedy náklady řízení činí 10 853,7 Kč. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovanou k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možností žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 8. ledna 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně